

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 17 februari 2016
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2016/0030 (COD)**

**6225/16
ADD 3**

**ENER 29
CODEC 174
IA 6**

VOORSTEL

---

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	16 februari 2016
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
Nr. Comdoc.:	COM(2016) 52 final - Annexes 1 - 8
Betreft:	BIJLAGEN bij het VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2016) 52 final - Annexes 1 - 8.

Bijlage: COM(2016) 52 final - Annexes 1 - 8

Brussel, 16.2.2016
COM(2016) 52 final

ANNEXES 1 to 8

BIJLAGEN

bij het

**VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN
DE RAAD**

**betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering en houdende intrekking van
Verordening (EU) nr. 994/2010**

{SWD(2016) 25 final}

{SWD(2016) 26 final}

BIJLAGEN

bij het

VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende maatregelen tot veiligstelling van de gaslevering en houdende intrekking van Verordening (EU) nr. 994/2010

BIJLAGE I

Regionale samenwerking

De in artikel 3, lid 7, genoemde regio's zijn de volgende:

- Noordwest: Verenigd Koninkrijk en Ierland;
- Noord-Zuid West-Europa: België, Frankrijk, Luxemburg, Spanje, Nederland en Portugal;
- Zuidelijke gascorridor: Bulgarije, Griekenland en Roemenië;
- Midden-Oost: Tsjechië, Duitsland, Polen en Slowakije;
- Zuidoost: Oostenrijk, Kroatië, Hongarije, Italië en Slovenië;
- Energiemarkt in het Oostzeegebied I (BEMIP I): Estland, Finland, Letland en Litouwen;
- Energiemarkt in het Oostzeegebied II (BEMIP II): Denemarken en Zweden;
- Cyprus;
- Malta, zolang het land niet is verbonden met een andere lidstaat. Indien Malta is verbonden met een andere lidstaat, wordt het als een deel van de regio van die lidstaat beschouwd.

BIJLAGE II

BEREKENING VAN DE N-1-FORMULE

1. DEFINITIE VAN DE N-1-FORMULE

De N-1-formule geeft de technische capaciteit, zoals omschreven in artikel 2, lid 1, punt 18, van Verordening (EG) nr. 715/2009, van de gasinfrastructuur weer om te voorzien in de totale gasvraag in een berekend gebied in het geval van de verstoring van de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur gedurende een dag met uitzonderlijk hoge gasvraag met een statistische waarschijnlijkheid van eens in de 20 jaar.

Gasinfrastructuur heeft betrekking op het gastransmissienet en de met het berekende gebied verbonden productie-, LNG- en opslagfaciliteiten.

De technische capaciteit van alle resterende beschikbare gasinfrastructuur in het geval van de verstoring van de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur moet minimaal gelijk zijn aan de som van de totale dagelijkse vraag naar gas in het berekende gebied gedurende een dag met uitzonderlijk hoge gasvraag met een statistische waarschijnlijkheid van eens in de 20 jaar.

De uitkomst van de N-1-formule, zoals hieronder berekend, moet ten minste gelijk zijn aan 100 %.

2. BEREKENINGSMETHODE VOOR DE N-1-FORMULE

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

De parameters die worden gebruikt voor de berekening, worden duidelijk omschreven en gerechtvaardigd.

Voor de berekening van de EP_m wordt een gedetailleerde lijst van de entrypuncten en hun individuele capaciteit verstrekt.

3. DEFINITIES VAN DE PARAMETERS VAN DE N-1-FORMULE:

Met "berekend gebied" wordt het door de bevoegde autoriteit vastgestelde geografische gebied bedoeld waarvoor de N-1-formule berekend wordt.

Definitie met betrekking tot de vraagzijde

D_{max} – de totale dagelijkse gasvraag (in miljoen m³ per dag) in het berekend gebied gedurende een dag met uitzonderlijk hoge gasvraag met een statistische waarschijnlijkheid van eens in de 20 jaar.

Definities met betrekking tot de aanbodzijde

EP_m – de technische capaciteit van andere entrypuncten (in miljoen m^3 per dag) dan de onder P_m , LNG_m en S_m vallende productie-, LNG- en opslagfaciliteiten: de som van de technische capaciteit van alle entrypuncten op de grens die gas aan het berekend gebied kunnen leveren.

P_m – maximale technische productiecapaciteit (in miljoen m^3 per dag): de som van de maximale technische dagelijkse productiecapaciteit van alle gasproductiefaciliteiten die op de entrypuncten in het berekend gebied kan worden geleverd.

S_m – maximale technische onttrekkingscapaciteit uit opslag (in miljoen m^3 per dag): de som van de maximale technische dagelijkse onttrekkingscapaciteit uit alle opslagfaciliteiten die op de entrypuncten in het berekend gebied kan worden geleverd, rekening houdend met hun respectieve fysieke eigenschappen.

LNG_m – maximale technische capaciteit van de LNG-faciliteiten (in miljoen m^3 per dag): de som van de maximaal mogelijke technische dagelijkse uitzendcapaciteit van alle LNG-faciliteiten in het berekend gebied, rekening houdend met kritische elementen als het ontladen, bijbehorende diensten, tijdelijke opslag en hervergassing van LNG alsook de technische uitzendcapaciteit aan het systeem.

I_m – technische capaciteit van de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur (in miljoen m^3 per dag) met de grootste capaciteit om het berekend gebied te belevaren. Wanneer meerdere gasinfrastructuren met een gemeenschappelijke upstream- of downstreamgasinfrastructuur zijn verbonden en niet afzonderlijk kunnen worden geëxploiteerd, worden zij als één gasinfrastructuur beschouwd.

4. BEREKENING VAN DE N-1-FORMULE MET GEBRUIKMAKING VAN VRAAGZIJDEMAATREGELEN

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max} - D_{eff}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Definitie met betrekking tot de vraagzijde

D_{eff} : het gedeelte (in miljoen m^3 per dag) van D_{max} dat in het geval van verstoring van de levering voldoende en tijdig kan worden gedekt met op de markt gebaseerde maatregelen aan de vraagzijde, overeenkomstig artikel 8, lid 1, onder c), en artikel 4, lid 2.

5. BEREKENING VAN DE N-1-FORMULE OP REGIONAAL NIVEAU

Het in punt 3 bedoelde berekend gebied wordt uitgebreid tot het passende regionale niveau. De in bijlage I opgenomen regio's zijn van toepassing. Voor de berekening van de N-1-formule op regionaal niveau wordt uitgegaan van de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang. De grootste afzonderlijke gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang voor een regio is de grootste gasinfrastructuur in de regio die direct of indirect bijdraagt aan de gaslevering aan de lidstaten van die regio en wordt gedefinieerd in de risico-evaluatie.

De regionale N-1-berekening kan de nationale N-1-berekening slechts vervangen indien de grootste gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang volgens de gezamenlijke risico-evaluatie van groot belang is voor de gaslevering aan alle betrokken lidstaten.

Voor de in artikel 6, lid 1, bedoelde berekeningen wordt uitgegaan van de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang voor de in bijlage I opgenomen regio's.

BIJLAGE III

Permanente bidirectionele capaciteit

1. Om bidirectionele capaciteit op een interconnector in te stellen of uit te breiden, of om een vrijstelling van die verplichting te verkrijgen of te verlengen, dienen de transmissiesysteembeheerders aan beide zijden van de interconnector bij hun bevoegde autoriteiten (betrokken bevoegde autoriteiten) na overleg met alle transmissiesysteembeheerders langs de corridor voor gaslevering:
  - (a) een voorstel voor permanente bidirectionele capaciteit in de tegengestelde richting ("physical reverse flow-capaciteit") in, of
  - (b) een verzoek tot vrijstelling van de bidirectionele capaciteitsverplichting.

Dit wordt uiterlijk op 1 december 2018 ingediend voor alle interconnectoren die bestonden op de datum van inwerkingtreding van deze verordening, en na de voltooiing van de fase van de haalbaarheidsstudie, maar vóór de aanvang van de fase van het gedetailleerd technisch ontwerp voor nieuwe interconnectoren.

2. Het voorstel om reverse flow-capaciteit in te stellen of uit te breiden, of het verzoek tot verlening of verlenging van een vrijstelling, stoelt op een beoordeling van de markt vraag, ramingen van vraag en aanbod, haalbaarheidsonderzoek, kosten van reverse flow-capaciteit, met inbegrip van de nodige versterking van het transmissiesysteem, en de voordelen voor de leveringszekerheid, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijke bijdrage die reverse flow-capaciteit kan leveren aan de naleving van de in artikel 4 vastgestelde infrastructuurnorm. Het voorstel omvat een kosten-batenanalyse die is opgesteld op basis van de in artikel 11 van Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹ vastgestelde methodologie.
3. Na ontvangst van het voorstel of het verzoek tot vrijstelling raadplegen de betrokken bevoegde autoriteiten onverwijld de bevoegde autoriteiten langs de corridor voor gaslevering, het Agentschap en de Commissie over het voorstel of het verzoek tot vrijstelling. De geraadpleegde autoriteiten kunnen een advies uitbrengen binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het verzoek om raadpleging.
4. Binnen twee maanden na het verstrijken van de in punt 3 bedoelde termijn nemen de betrokken bevoegde autoriteiten, op basis van de risico-evaluatie, de in punt 2 genoemde informatie, de ontvangen adviezen na de in punt 3 omschreven raadpleging, en rekening houdend met de gasleveringszekerheid en de bijdrage aan de interne gasmarkt, een gezamenlijk besluit:

---

¹ Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009 (PB L 115 van 25.4.2013, blz. 39).

- (a) zij aanvaarden het voorstel voor reverse flow-capaciteit; een dergelijk besluit omvat een kosten-batenanalyse, een grensoverschrijdende kostentoewijzing, een tijdschema voor de uitvoering en de regelingen voor het latere gebruik daarvan;
  - (b) zij verlenen of verlengen een tijdelijke vrijstelling voor een termijn van maximaal vier jaar indien uit de kosten-batenanalyse in het besluit blijkt dat de reverse flow-capaciteit geen verbetering van de leveringszekerheid van lidstaten langs de corridor voor gaslevering oplevert, of indien de investeringskosten niet in verhouding staan tot de verwachte voordelen voor de leveringszekerheid;
  - (c) zij verzoeken de transmissiesysteembeheerders hun voorstel of verzoek tot vrijstelling te wijzigen en opnieuw in te dienen.
5. De betrokken bevoegde autoriteiten dienen het gezamenlijke besluit onverwijld in bij de bevoegde autoriteiten langs de corridor voor gaslevering, het Agentschap en de Europese Commissie, met inbegrip van de ontvangen adviezen na de in punt 4 vastgestelde raadpleging.
  6. Binnen twee maanden na ontvangst van het gezamenlijke besluit kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten langs de corridor voor gaslevering bezwaren maken tegen het gezamenlijke besluit, en deze voorleggen aan de bevoegde autoriteiten die het besluit hebben vastgesteld, het Agentschap en de Commissie. De bezwaren worden beperkt tot feiten en beoordelingen, met name inzake grensoverschrijdende kostentoewijzing waarover geen raadpleging heeft plaatsgevonden overeenkomstig punt 4.
  7. Binnen drie maanden na ontvangst van het gezamenlijke besluit overeenkomstig lid 5 brengt het Agentschap een advies uit over alle elementen van het gezamenlijke besluit, rekening houdend met elk mogelijk bezwaar, en dient het advies in bij alle bevoegde autoriteiten langs de corridor voor gaslevering en de Commissie.
  8. Binnen vier maanden na ontvangst van het advies van het Agentschap overeenkomstig punt 7 kan de Commissie bij besluit verzoeken om het gezamenlijke besluit te wijzigen.
  9. Indien de betrokken bevoegde autoriteiten er niet in zijn geslaagd een gezamenlijk besluit te nemen binnen de in punt 4 vastgestelde termijn, stellen de betrokken bevoegde autoriteiten het Agentschap en de Commissie hiervan in kennis op de dag van het verstrijken van de termijn. Binnen twee maanden na ontvangst van deze informatie brengt het Agentschap een advies uit met een voorstel dat betrekking heeft op alle in punt 4 vastgestelde elementen van een gezamenlijk besluit, en dient dit advies in bij de betrokken bevoegde autoriteiten en de Commissie.
  10. Binnen vier maanden na ontvangst van het advies van het Agentschap overeenkomstig punt 9, stelt de Commissie een besluit vast dat betrekking heeft op alle in punt 4 vastgestelde elementen van een gezamenlijk besluit, rekening houdend met dat advies. Indien de Commissie aanvullende informatie verzoekt, gaat de termijn van vier maanden in op de dag van ontvangst van alle gevraagde informatie. Deze termijn kan worden verlengd met twee maanden met toestemming van alle betrokken bevoegde autoriteiten.

11. De Commissie, de bevoegde autoriteiten en de transmissiesysteembeheerders waarborgen de vertrouwelijkheid van commercieel gevoelige informatie.
12. Krachtens Verordening (EU) nr. 994/2010 verleende vrijstellingen van de bidirectionele capaciteitsverplichting blijven geldig tot 1 december 2018, tenzij de geldigheidsduur verstrijkt vóór deze datum.

BIJLAGE IV

Model voor risico-evaluatie

Het volgende model wordt in het Engels ingevuld.

ALGEMENE INFORMATIE

- lidstaten in de regio
- naam van de bevoegde autoriteiten die betrokken zijn bij de opstelling van deze risico-evaluatie²

1. BESCHRIJVING VAN HET SYSTEEM

1.1. Geef een beknopte beschrijving van het regionale gassysteem, met betrekking tot:

- (a) Belangrijkste cijfers inzake gasverbruik³: jaarlijkse totale eindverbruik van gas (in miljard m³) en onderverdeling per soort afnemer⁴, pieken in de vraag (totaal en onderverdeling per categorie afnemer in miljoen m³ per dag).
- (b) Beschrijf de werking van het gassysteem in de regio: belangrijkste stromen (entry/exit/doorvoer), infrastructuurcapaciteit van entry-/exitpunten naar en vanuit de regio en per lidstaat, met inbegrip van benuttingsgraad, LNG-faciliteiten (maximale dagcapaciteit, benuttingsgraad en toegangsregeling), enz. Beschrijf het L-gassysteem voor zover dit relevant is voor de lidstaten in de regio.
- (c) Onderverdeling van de bronnen van gasinvoer per land van oorsprong⁵.
- (d) Beschrijf de rol van opslagfaciliteiten die relevant zijn voor de regio, met inbegrip van grensoverschrijdende toegang:
  - (1) opslagcapaciteit (totale capaciteit en werkgascapaciteit) ten opzichte van de vraag tijdens het verwarmingsseizoen;
  - (2) maximale dagelijkse onttrekkingscapaciteit op verschillende opslagniveaus (bij voorkeur met volledig benutte opslagniveaus en niveaus op het einde van het seizoen).

---

² Indien deze taak is gedelegeerd door een bevoegde autoriteit, vermeld de naam van het (de) instantie(s) die namens de autoriteit deelnemen aan de opstelling van deze risico-evaluatie.

³ Verschaf gegevens van de afgelopen twee jaar voor de eerste beoordeling. Verschaf gegevens van de afgelopen vier jaar voor actualiseringen.

⁴ Met inbegrip van industriële afnemers, elektriciteitsopwekking, stadsverwarming, woningen, diensten en andere (specificeer de hierin opgenomen soort afnemer). Vermeld ook de omvang van het verbruik van beschermde afnemers.

⁵ Beschrijf de toegepaste methodologie.

- (e) Beschrijf de rol van de binnenlandse productie in de regio:
  - (1) productiewaarde met betrekking tot het jaarlijkse eindverbruik van gas;
  - (2) maximale dagelijkse productiecapaciteit.
- (f) Beschrijf de rol van gas in de elektriciteitsproductie (bv. belang, rol als back-up voor hernieuwbare energie), met inbegrip van gasgestookte opwekkingscapaciteit (totaal (MWe) en als percentage van de totale opwekkingscapaciteit) en warmtekrachtkoppeling (totaal (MWe) en als percentage van de totale productiecapaciteit).

1.2. Geef een beknopte beschrijving van het gassysteem per lidstaat, met betrekking tot:

- (a) Belangrijkste cijfers inzake gasverbruik: jaarlijkse eindverbruik van gas (in miljard m³) en onderverdeling per soort afnemer, pieken in de vraag (miljoen m³ per dag).
- (b) Beschrijf de werking van het gassysteem op nationaal niveau, met inbegrip van infrastructuur (voor zover dit niet onder punt 1.1.(b) valt). Beschrijf het L-gassysteem indien van toepassing.
- (c) Bepaal de belangrijkste voor de gasleveringszekerheid relevante infrastructuur.
- (d) Onderverdeling op nationaal niveau van bronnen van gasinvoer per land van oorsprong.
- (e) Beschrijf de rol van opslag in de lidstaat en vermeld:
  - (1) opslagcapaciteit (totale capaciteit en werkgasopslagcapaciteit) ten opzichte van de vraag tijdens het verwarmingsseizoen;
  - (2) maximale dagelijkse onttrekkingscapaciteit op verschillende benuttingsniveaus (bij voorkeur met volledig benutte opslagcapaciteit en niveaus op het einde van het seizoen).
- (f) Beschrijf de rol van de binnenlandse productie en vermeld:
  - (1) productiewaarde met betrekking tot het jaarlijkse eindverbruik van gas;
  - (2) maximale dagelijkse productiecapaciteit.
- (g) Beschrijf de rol van gas in de elektriciteitsproductie (bv. belang, rol als back-up voor hernieuwbare energie), met inbegrip van gasgestookte opwekkingscapaciteit (totaal (MWe) en als percentage van de totale opwekkingscapaciteit) en warmtekrachtkoppeling (totaal (MWe) en als percentage van de totale productiecapaciteit).

2. INFRASTRUCTUURNORM (ARTIKEL 4)

Beschrijf hoe wordt voldaan aan de infrastructuurnorm, met inbegrip van de belangrijkste waarden voor de N-1-formule en andere mogelijkheden om te voldoen aan de norm (met naburige lidstaten, maatregelen aan de vraagzijde) en de bestaande bidirectionele capaciteiten, als volgt:

2.1. Regionaal niveau

N-1-formule

- (a) Bepaal de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang voor de regio.
- (b) Bereken de N-1-formule op regionaal niveau.
- (c) Beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (vermeld voor bv. EP_m de capaciteit van alle entrypunten die onder deze parameter vallen).
- (d) Vermeld de toegepaste methodologieën en aannamen, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. D_{max}) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg).

2.2. Nationaal niveau (beschreven per lidstaat in de regio)

(a) N-1-formule

- (1) bepaal de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur;
- (2) bereken de N-1-formule op nationaal niveau;
- (3) beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (vermeld voor bv. EP_m de capaciteit van alle entrypunten die onder deze parameter vallen);
- (4) vermeld de toegepaste methodologieën, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. D_{max}) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);
- (5) verklaar de resultaten van de berekening van de N-1-formule, waarbij de opslagniveaus op 30% en 100% van hun totale capaciteit worden beschouwd;
- (6) verklaar de voornaamste resultaten van de simulatie van het N-1-scenario aan de hand van een hydraulisch model;
- (7) indien daartoe wordt besloten door de lidstaat, bereken de N-1-formule aan de hand van maatregelen aan de vraagzijde:
  - bereken de N-1-formule overeenkomstig punt 4 van bijlage II;

- beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (indien deze verschillen van de in punt 2.2.(a).(3) omschreven cijfers);
  - vermeld de toegepaste methodologieën, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. $D_{\max}$) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);
  - verklaar de op de markt gebaseerde maatregelen aan de vraagzijde die zijn vastgesteld/zullen worden vastgesteld ter compensatie van een verstoring van de levering en het verwachte effect daarvan (D_{eff});
- (8) indien daarmee werd ingestemd door de bevoegde autoriteiten van de naburige lidstaten, bereken gezamenlijk de N-1-norm:
- bereken de N-1-formule overeenkomstig punt 5 van bijlage II;
  - beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (indien deze verschillen van de in punt 2.2.(a).(3) omschreven cijfers);
  - vermeld de toegepaste methodologieën en aannamen, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. $D_{\max}$) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);
  - verklaar de overeengekomen regelingen om naleving van de N-1-verplichting te waarborgen.

(b) Bidirectionele capaciteit

- (1) vermeld de interconnectiepunten die zijn uitgerust met bidirectionele capaciteit en de maximale capaciteit van bidirectionele stromen;
- (2) vermeld de regelingen voor het gebruik van de reverse flow-capaciteit (bv. afschakelbare capaciteit);
- (3) vermeld de interconnectiepunten waarvoor overeenkomstig artikel 4, lid 4, een vrijstelling is verleend, de duur van de vrijstelling en waarom zij is verleend.

3. AANWIJZING VAN RISICO'S

Beschrijf de risicobronnen die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de gasleveringszekerheid in de desbetreffende lidstaat en/of regio, de waarschijnlijkheid en de gevolgen ervan.

Niet-limitatieve lijst van soorten bronnen van risico:

Politiek

- verstoring van de gaslevering vanuit derde landen om verschillende redenen,

- politieke onrust (in land van oorsprong of doorvoerland),
- oorlog / burgeroorlog (in land van oorsprong of doorvoerland),
- terrorisme.

Technologisch

- explosie/branden,
- branden (binnen een bepaalde faciliteit),
- lekkages,
- gebrek aan toereikend onderhoud,
- apparatuurdefect (defect bij het opstarten, defect tijdens gebruik, enz.),
- gebrek aan elektriciteit (of andere energiebron),
- computerdefect (problemen met hardware, software, internet, SCADA, enz.),
- cyberaanval,
- gevolgen van graafwerkzaamheden (graven, heien), grondwerken, enz.

Commercieel / markt / financieel

- overeenkomsten met leveranciers uit derde landen,
- handelsgeschil,
- voor de leveringszekerheid relevante infrastructuur wordt gecontroleerd door entiteiten van derde landen, hetgeen kan leiden tot risico's op onvoldoende investeringen, verminderde diversificatie of niet-naleving van de Uniewetgeving,
- prijswolatiliteit,
- onvoldoende investeringen,
- plotse, onverwachte pieken in de vraag,
- andere risico's die tot structurele ondermaatse prestaties kunnen leiden.

Sociaal

- stakingen (in verschillende aanverwante sectoren, zoals de gasector, havens, transport, enz.),
- sabotage,
- vandalisme,
- diefstal.

Natuurlijk

- aardbevingen,
- aardverschuivingen,
- overstromingen (zware regenval, rivier),
- stormen (zee),
- lawines,
- extreme weersomstandigheden,
- branden (buiten de faciliteit, zoals nabijgelegen bossen, grasland, enz.).

3.1. Regionaal niveau

- (a) Bepaal de relevante risicobronnen voor de regio, met inbegrip van hun waarschijnlijkheid en gevolgen, alsook de interactie en correlatie met de in de lidstaten bestaande risico's indien nodig.
- (b) Beschrijf de criteria waarmee wordt bepaald of een systeem is blootgesteld aan hoge/onaanvaardbare risico's.
- (c) Maak een lijst van relevante risicoscenario's in overeenstemming met de risicobronnen en beschrijf hoe ze zijn geselecteerd.
- (d) Vermeld in welke mate de door het ENTSB voor gas opgestelde scenario's in aanmerking zijn genomen.

3.2. Nationaal niveau (voor zover relevant)

- (a) Bepaal de relevante risicobronnen voor de lidstaat, met inbegrip van hun waarschijnlijkheid en gevolgen.
- (b) Beschrijf de criteria waarmee wordt bepaald of een systeem is blootgesteld aan hoge/onaanvaardbare risico's.
- (c) Maak een lijst van relevante risicoscenario's in overeenstemming met de risicobronnen en hun waarschijnlijkheid, en beschrijf hoe ze werden geselecteerd.

4. RISICOANALYSE EN -BEOORDELING

Analyseer de in punt 3 omschreven reeks relevante risicoscenario's. Vermeld bij de simulatie van risicoscenario's de bestaande maatregelen voor leveringszekerheid, zoals onder meer de N-1-norm en de leveringsnorm. Per risicoscenario:

- (a) geef een gedetailleerde beschrijving van het risicoscenario, met inbegrip van alle aannamen en, indien van toepassing, de onderliggende methodologieën voor de berekening ervan;

- (b) geef een gedetailleerde beschrijving van de resultaten van de uitgevoerde simulaties, met inbegrip van een kwantificering van de gevolgen (bv. volumes van niet-geleverd gas, sociaal-economische gevolgen, gevolgen voor stadsverwarming, gevolgen voor elektriciteitsopwekking).

5. CONCLUSIES

Beschrijf de belangrijkste resultaten van de risico-evaluatie, en bepaal voor welke risicoscenario's verdere maatregelen nodig zijn.

BIJLAGE V

Modellen voor de plannen

De volgende modellen worden in het Engels ingevuld.

Model voor preventief actieplan

ALGEMENE INFORMATIE

- lidstaten in de regio
- naam van de bevoegde autoriteiten die betrokken zijn bij de opstelling van dit plan⁶

1. BESCHRIJVING VAN HET SYSTEEM

1.1. Geef een beknopte beschrijving van het regionale gassysteem, met betrekking tot:

- (a) Belangrijkste cijfers inzake gasverbruik⁷: jaarlijkse eindverbruik van gas (in miljard m³) en onderverdeling per soort afnemer⁸, pieken in de vraag (totaal en onderverdeling per categorie afnemer in miljoen m³ per dag).
- (b) Beschrijf de werking van het gassysteem in de regio: belangrijkste stromen (entry/exit/doorvoer), infrastructuurcapaciteit van entry-/exitpunten naar en vanuit de regio en per lidstaat, met inbegrip van benuttingsgraad, LNG-faciliteiten (maximale dagcapaciteit, benuttingsgraad en toegangsregeling), enz. Beschrijf het L-gassysteem voor zover dit relevant is voor de lidstaten in de regio.
- (c) Onderverdeling van de bronnen van gasinvoer per land van oorsprong⁹.
- (d) Beschrijf de rol van opslagfaciliteiten die relevant zijn voor de regio, met inbegrip van grensoverschrijdende toegang:
  - (1) opslagcapaciteit (totale capaciteit en werkgascapaciteit) ten opzichte van de vraag tijdens het verwarmingsseizoen;

---

⁶ Indien deze taak is gedelegeerd door een bevoegde autoriteit, vermeld de naam van het (de) instantie(s) die namens de autoriteit deelnemen aan de opstelling van dit plan.

⁷ Verschaf gegevens van de afgelopen twee jaar voor het eerste plan. Verschaf gegevens van de afgelopen vier jaar voor actualiseringen.

⁸ Met inbegrip van industriële afnemers, elektriciteitsopwekking, stadsverwarming, woningen, diensten en andere (specificeer de hierin opgenomen soort afnemer).

⁹ beschrijf de toegepaste methodologie.

- (2) maximale dagelijkse onttrekkingscapaciteit op verschillende benuttingsniveaus (bij voorkeur met volledig benutte opslagniveaus en niveaus op het einde van het seizoen).
- (e) Beschrijf de rol van de binnenlandse productie in de regio:
  - (1) productiewaarde met betrekking tot het jaarlijkse eindverbruik van gas;
  - (2) maximale dagelijkse productiecapaciteit.
- (f) Beschrijf de rol van gas in de elektriciteitsproductie (bv. belang, rol als back-up voor hernieuwbare energie), met inbegrip van gasgestookte opwekkingscapaciteit (totaal (MWe) en als percentage van de totale opwekkingscapaciteit) en warmtekrachtkoppeling (totaal (MWe) en als percentage van de totale productiecapaciteit).

1.2. Geef een beknopte beschrijving van het gassysteem per lidstaat, met betrekking tot:

- (a) Belangrijkste cijfers inzake gasverbruik: jaarlijkse eindverbruik van gas (in miljard m³) en onderverdeling per soort afnemer, pieken in de vraag (in miljoen m³ per dag).
- (b) Beschrijf de werking van het gassysteem op nationaal niveau, met inbegrip van infrastructures (voor zover dit niet onder punt 1.1.(b) valt). beschrijf het L-gassysteem indien van toepassing.
- (c) Bepaal de belangrijkste voor de gasleveringszekerheid relevante infrastructuur.
- (d) Onderverdeling op nationaal niveau van bronnen van gasinvoer per land van oorsprong.
- (e) Beschrijf de rol van opslag in de lidstaat en vermeld:
  - (1) opslagcapaciteit (totale capaciteit en werkgasopslagcapaciteit) ten opzichte van de vraag tijdens het verwarmingsseizoen;
  - (2) maximale dagelijkse onttrekkingscapaciteit op verschillende benuttingsniveaus (bij voorkeur met volledig benutte opslagniveaus en niveaus op het einde van het seizoen).
- (f) Beschrijf de rol van de binnenlandse productie en vermeld:
  - (1) productiewaarde met betrekking tot het jaarlijkse eindverbruik van gas;
  - (2) maximale dagelijkse productiecapaciteit.
- (g) Beschrijf de rol van gas in de elektriciteitsproductie (bv. belang, rol als back-up voor hernieuwbare energie), met inbegrip van gasgestookte opwekkingscapaciteit (totaal (MWe) en als percentage van de totale opwekkingscapaciteit) en warmtekrachtkoppeling (totaal (MWe) en als percentage van de totale productiecapaciteit).

2. SAMENVATTING VAN DE RISICO-EVALUATIE

Geef een beknopte beschrijving van de resultaten van de overeenkomstig artikel 6 verrichte risico-evaluatie, met inbegrip van:

- (a) een lijst van de beoordeelde scenario's en een beknopte beschrijving van de toegepaste aannamen voor elk scenario, alsook de vastgestelde risico's/tekortkomingen;
- (b) de belangrijkste conclusies van de risico-evaluatie.

3. INFRASTRUCTUURNORM (ARTIKEL 4)

Beschrijf hoe wordt voldaan aan de infrastructuurnorm, met inbegrip van de belangrijkste waarden voor de N-1-formule en andere mogelijkheden om te voldoen aan de norm (met naburige lidstaten, maatregelen aan de vraagzijde) en de bestaande bidirectionele capaciteiten, als volgt:

3.1. Regionaal niveau

N-1-formule

- (a) Bepaal de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur van gemeenschappelijk belang voor de regio.
- (b) Bereken de N-1-formule op regionaal niveau.
- (c) Beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (vermeld voor bv. EP_m de capaciteit van alle entrypunten die onder deze parameter vallen).
- (d) Vermeld de toegepaste methodologieën en aannamen, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. D_{max}) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg).

3.2. Nationaal niveau

(a) N-1-formule

- (1) bepaal de grootste afzonderlijke gasinfrastructuur;
- (2) bereken de N-1-formule op nationaal niveau;
- (3) beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (vermeld voor bv. EP_m de capaciteit van alle entrypunten die onder deze parameter vallen);
- (4) vermeld de toegepaste methodologieën, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. D_{max}) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);

- (5) indien daartoe wordt besloten door de lidstaat, bereken de N-1-formule aan de hand van maatregelen aan de vraagzijde:
- bereken de N-1-formule overeenkomstig punt 5 van bijlage II;
  - beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (indien deze verschillen van de in punt 3.2.(a).(3) omschreven cijfers);
  - vermeld de toegepaste methodologieën, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. $D_{\max}$) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);
  - verklaar de op de markt gebaseerde maatregelen aan de vraagzijde die zijn vastgesteld/zullen worden vastgesteld ter compensatie van een verstoring van de levering en het verwachte effect daarvan (D_{eff});
- (6) indien overeengekomen door de bevoegde autoriteiten van de naburige lidstaten, bereken gezamenlijk de N-1-norm:
- bereken de N-1-formule overeenkomstig punt 5 van bijlage II;
  - beschrijf de gebruikte waarden voor alle elementen in de formule, met inbegrip van tussentijdse cijfers voor de berekening (indien deze verschillen van de in punt 3.2.(a).(3) omschreven cijfers);
  - vermeld de toegepaste methodologieën en aannamen, indien van toepassing, voor de berekening van de parameters in de formule (bv. $D_{\max}$) (gebruik bijlagen voor nadere uitleg);
  - verklaar de overeengekomen regelingen om naleving van de N-1-verplichting te waarborgen.
- (b) Bidirectionele capaciteit
- (1) vermeld de interconnectiepunten die zijn uitgerust met bidirectionele capaciteit en de maximale capaciteit van bidirectionele stromen;
  - (2) vermeld de regelingen voor het gebruik van de reverse flow-capaciteit (bv. afschakelbare capaciteit);
  - (3) vermeld de interconnectiepunten waarvoor overeenkomstig artikel 4, lid 4, een vrijstelling is verleend, de duur van de vrijstelling en waarom zij is verleend.

4. NALEIVING VAN DE LEVERINGSNORM (ARTIKEL 5)

Beschrijf per lidstaat welke maatregelen zijn vastgesteld om te voldoen aan de leveringsnorm en elke andere verhoogde leveringsnorm of aanvullende verplichting die om redenen van gasleveringszekerheid wordt opgelegd:

- (a) toegepaste definitie van beschermde afnemers, met inbegrip van de categorieën van afnemers die hieronder vallen en hun jaarlijkse gasverbruik (per categorie, nettowaarde en percentage van het nationale jaarlijkse eindverbruik van gas);
- (b) gasvolumes die nodig zijn om te voldoen aan de leveringsnorm volgens de in artikel 5, lid 1, eerste alinea, omschreven scenario's;
- (c) capaciteit die nodig is om te voldoen aan de leveringsnorm volgens de in artikel 5, lid 1, eerste alinea, omschreven scenario's;
- (d) maatregelen om te voldoen aan de leveringsnorm:
  - (1) beschrijving van de maatregel(en);
  - (2) adressaten;
  - (3) beschrijf elk voorafgaand monitoringsysteem, indien dit is ingesteld, voor het voldoen aan de voorzieningsnorm;
  - (4) sanctieregeling, indien van toepassing;
  - (5) beschrijf per maatregel:
    - de economische gevolgen, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de maatregel;
    - de gevolgen van de maatregelen voor het milieu;
    - de gevolgen van de maatregelen voor de afnemer;
  - (6) indien niet op de markt gebaseerde maatregelen worden toegepast (per maatregel):
    - motiveer waarom de maatregel noodzakelijk is (met name waarom op de markt gebaseerde maatregelen op zich niet volstaan om de leveringszekerheid te waarborgen);
    - motiveer waarom de maatregel evenredig is (met name waarom de niet op de markt gebaseerde maatregel het minst beperkende middel is om het beoogde effect te bereiken);
    - maak een analyse van de gevolgen van een dergelijke maatregel:
      - (a) voor de leveringszekerheid van een andere lidstaat;
      - (b) voor de nationale markt;
      - (c) voor de interne markt;
  - (7) indien maatregelen zijn ingevoerd na [*Publicatiebureau: Gelieve de datum van inwerkingtreding van deze verordening in te voegen*], vermeld een link naar de overeenkomstig artikel 8, lid 4, verrichte openbare effectbeoordeling van de maatregel(en);

- (e) beschrijf, indien van toepassing, elke verhoogde leveringsnorm of aanvullende verplichting die om redenen van gasleveringszekerheid wordt opgelegd:
- (1) beschrijving van de maatregel(en);
  - (2) motiveer waarom de maatregel noodzakelijk is (met name waarom de leveringsnorm verhoogd moet worden en, indien niet op de markt gebaseerde maatregelen worden toegepast, waarom op de markt gebaseerde maatregelen op zich niet volstaan om de leveringszekerheid te waarborgen);
  - (3) motiveer waarom de maatregel evenredig is (met name waarom een verhoogde leveringsnorm of aanvullende verplichting het minst beperkende middel is om het beoogde effect te bereiken en, indien niet op de markt gebaseerde maatregelen worden toegepast, waarom de niet op de markt gebaseerde maatregel het minst beperkende middel is om het beoogde effect te bereiken);
  - (4) adressaten;
  - (5) betrokken gasvolumes en –capaciteiten;
  - (6) mechanisme om de norm tot normale waarden te verlagen in een geest van solidariteit en overeenkomstig artikel 12;
  - (7) geef aan hoe deze maatregel voldoet aan de in artikel 5, lid 2, vastgestelde voorwaarden.

5. PREVENTIEVE MAATREGELEN

Beschrijf de preventieve maatregelen die zijn ingevoerd of zullen worden aangenomen, waaronder de maatregelen met betrekking tot L-gas:

- (a) beschrijf elke vastgestelde preventieve maatregel per risico dat aan de hand van de risico-evaluatie is vastgesteld, met inbegrip van een beschrijving van:
- (1) hun nationale of regionale dimensie;
  - (2) hun economische gevolgen, de doeltreffendheid en de doelmatigheid;
  - (3) hun gevolgen voor het milieu;
  - (4) hun gevolgen voor afnemers;
- vermeld indien nodig:
- maatregelen om de interconnecties tussen naburige lidstaten te verbeteren;
  - maatregelen om aanvoerroutes en -bronnen van gas te diversifiëren;

- maatregelen om belangrijke voor de leveringszekerheid relevante infrastructuur te beschermen in verband met controle door entiteiten van derde landen (met inbegrip van, waar toepasselijk, algemene of sectorspecifieke wetgeving inzake doorlichting van investeringen, bijzondere rechten voor bepaalde aandeelhouders, enz.);
- (b) beschrijf andere maatregelen die zijn vastgesteld om andere redenen dan de risico-evaluatie, maar met positieve gevolgen voor de leveringszekerheid van de regio/lidstaat;
- (c) indien niet op de markt gebaseerde maatregelen worden toegepast (per maatregel):
- (1) motiveer waarom de maatregel noodzakelijk is (met name waarom op de markt gebaseerde maatregelen op zich niet volstaan om de leveringszekerheid te waarborgen);
  - (2) motiveer waarom de maatregel evenredig is (met name waarom de niet op de markt gebaseerde maatregel het minst beperkende middel is om het beoogde effect te bereiken);
  - (3) maak een analyse van de gevolgen van een dergelijke maatregel:
    - motiveer waarom de maatregel noodzakelijk is (met name waarom op de markt gebaseerde maatregelen op zich niet volstaan om de leveringszekerheid te waarborgen);
    - motiveer waarom de maatregel evenredig is (met name waarom de niet op de markt gebaseerde maatregel het minst beperkende middel is om het beoogde effect te bereiken);
    - maak een analyse van de gevolgen van een dergelijke maatregel:
      - (a) voor de leveringszekerheid van een andere lidstaat;
      - (b) voor de nationale markt;
      - (c) voor de interne markt;
- (d) leg uit in welke mate energie-efficiëntie maatregelen, ook aan de vraagzijde, in aanmerking zijn genomen om de leveringszekerheid te verhogen;
- (e) leg uit in welke mate hernieuwbare energiebronnen in aanmerking zijn genomen om de leveringszekerheid te verhogen.

6. ANDERE MAATREGELEN EN VERPLICHTINGEN (BV. VEILIGE EXPLOITATIE VAN HET SYSTEEM)

Beschrijf de andere maatregelen en verplichtingen voor aardgasbedrijven en andere relevante instanties die van invloed kunnen zijn op de gasleveringszekerheid, zoals verplichtingen voor de veilige exploitatie van het systeem, inclusief op wie die verplichting van toepassing is en

de betrokken gasvolumes. Leg uit wanneer deze maatregelen precies van toepassing zijn en op welke manier.

7. INFRASTRUCTUURPROJECTEN

- (a) Beschrijf de toekomstige infrastructuurprojecten, met inbegrip van projecten van gemeenschappelijk belang in de regio, en vermeld het tijdstip waarop het project naar verwachting wordt ingevoerd, de capaciteiten en de geraamde gevolgen voor de gasleveringszekerheid in de regio.
- (b) Geef aan hoe de infrastructuurprojecten rekening houden met het tienjarige netwerkontwikkelingsplan voor de gehele Unie dat overeenkomstig artikel 8, lid 10, van Verordening (EG) nr. 715/2009 is opgesteld door het ENTSB voor gas.

8. OPENBAREDIENSTVERPLICHTINGEN MET BETREKKING TOT LEVERINGSZEKERHEID

Vermeld de bestaande openbardienstverplichtingen met betrekking tot leveringszekerheid en geef een beknopte beschrijving (gebruik bijlagen voor nadere uitleg). Leg duidelijk uit wie moet voldoen aan dergelijke verplichtingen en op welke manier. Beschrijf, indien van toepassing, hoe en wanneer deze openbardienstverplichtingen in werking treden.

9. ONTWIKKELDE MECHANISMEN VOOR SAMENWERKING

- (a) Beschrijf de gebruikte mechanismen voor samenwerking tussen de lidstaten in de regio, ook in verband met de opstelling en de uitvoering van dit preventieve actieplan, het noodplan en artikel 12.
- (b) Beschrijf de gebruikte mechanismen voor samenwerking met andere lidstaten buiten de regio in verband met het ontwerp en de goedkeuring van de bepalingen die nodig zijn voor de toepassing van artikel 12.

10. RAADPLEGINGEN VAN BELANGHEBBENDEN

Beschrijf overeenkomstig artikel 7, lid 1, het gebruikte mechanisme en de resultaten van de raadplegingen over de ontwikkeling van dit plan en het noodplan, die zijn verricht met:

- (a) gasbedrijven;
- (b) relevante organisaties die de belangen van huishoudens vertegenwoordigen;
- (c) relevante organisaties die de belangen van industriële afnemers van gas, inclusief elektriciteitsproducenten, vertegenwoordigen;
- (d) nationale regelgevende instantie.

11. SPECIFIEKE NATIONALE KENMERKEN

Vermeld alle nationale omstandigheden en maatregelen die relevant zijn voor de leveringszekerheid en niet tot de vorige onderdelen van dit plan behoren, inclusief voor de levering van L-gas indien L- gas niet relevant is op regionaal niveau.

Model voor noodplan

ALGEMENE INFORMATIE

- lidstaten in de regio
- naam van de bevoegde autoriteiten die betrokken zijn bij de opstelling van dit plan¹⁰

1. DEFINITIE VAN CRISISNIVEAUS

- (a) Vermeld per lidstaat de instantie die verantwoordelijk is voor de vaststelling van elk crisisniveau en de te volgen procedures voor elk niveau.
- (b) Vermeld hier de indicatoren of parameters, indien zij zijn ingesteld, waarmee wordt bepaald of een gebeurtenis tot een aanzienlijke verslechtering van de leveringssituatie kan leiden, en aan de hand waarvan een bepaald crisisniveau wordt vastgesteld.

2. MAATREGELEN PER CRISISNIVEAU¹¹

2.1. Vroegtijdige waarschuwing

- (a) Beschrijf de maatregelen die in deze fase moeten worden toegepast, en vermeld per maatregel:
  - (1) beknopte beschrijving van de maatregelen en de belangrijkste betrokken actoren;
  - (2) beschrijf de te volgen procedure, indien van toepassing;
  - (3) bermeld hoe de maatregel naar verwachting zal bijdragen tot de aanpak van de gevolgen of tot de voorbereiding hierop;
  - (4) beschrijf de informatiestromen tussen de betrokken actoren.

2.2. Alarmniveau

- (a) Beschrijf de maatregelen die in deze fase moeten worden toegepast, en vermeld per maatregel:
  - (1) beknopte beschrijving van de maatregelen en de belangrijkste betrokken actoren;

---

¹⁰ Indien deze taak is gedelegeerd door een bevoegde autoriteit, vermeld de naam van het (de) instantie(s) die namens de autoriteit deelnemen aan de opstelling van dit plan.

¹¹ Vermeld regionale en nationale maatregelen.

- (2) beschrijf de te volgen procedure, indien van toepassing;
  - (3) vermeld hoe de maatregel naar verwachting zal bijdragen tot de aanpak van de situatie op alarmniveau;
  - (4) beschrijf de informatiestromen tussen de betrokken actoren.
- (b) Beschrijf de rapportageverplichtingen voor de aardgasbedrijven op alarmniveau.

2.3. Noodsituatieniveau

- (a) Stel een lijst op van vooraf gedefinieerde acties aan de aanbod- en vraagzijde om in het geval van een noodsituatie gas beschikbaar te stellen, inclusief commerciële overeenkomsten tussen bij dergelijke acties betrokken partijen en in voorkomend geval de compensatiemechanismen voor aardgasbedrijven.
- (b) Beschrijf de op de markt gebaseerde maatregelen in deze fase, en vermeld per maatregel:
- (1) beknopte beschrijving van de maatregelen en de belangrijkste betrokken actoren;
  - (2) beschrijf de te volgen procedure;
  - (3) vermeld hoe de maatregel naar verwachting zal bijdragen tot de verbetering van de situatie op noodsituatieniveau;
  - (4) beschrijf de informatiestromen tussen de betrokken actoren.
- (c) Beschrijf de niet op de markt gebaseerde maatregelen die zijn gepland of zullen worden uitgevoerd op het noodsituatieniveau, en vermeld per maatregel:
- (1) beknopte beschrijving van de maatregelen en de belangrijkste betrokken actoren;
  - (2) geef een beoordeling van de noodzaak van een dergelijke maatregel om een crisis aan te pakken, inclusief de mate waarin er gebruik van wordt gemaakt;
  - (3) geef een gedetailleerde beschrijving van de uitvoeringsprocedure van de maatregel (bv. waardoor treedt de maatregel in werking, wie neemt het besluit hiertoe);
  - (4) vermeld hoe de maatregel naar verwachting zal bijdragen tot de verbetering van de situatie op noodsituatieniveau als aanvulling van de op de markt gebaseerde maatregelen;
  - (5) beoordeel de andere effecten van de maatregel;
  - (6) toon aan dat de maatregel voldoet aan de in artikel 10, lid 4, vastgestelde voorwaarden;

- (7) beschrijf de informatiestromen tussen de betrokken actoren.
- (d) Beschrijf de rapportageverplichtingen voor aardgasbedrijven.

3. SPECIFIEKE MAATREGELEN VOOR ELEKTRICITEIT EN STADSVERWARMING

- (a) Stadsverwarming
  - (1) Vermeld kort de waarschijnlijke gevolgen van een verstoring van de levering in de stadsverwarmingssector.
  - (2) Vermeld de te nemen maatregelen en acties om de mogelijke gevolgen van een verstoring van de gaslevering voor de stadsverwarming te beperken. Geef anders aan waarom het niet is aangewezen specifieke maatregelen vast te stellen.
- (b) Productie van elektriciteit uit gas
  - (1) Vermeld kort de waarschijnlijke gevolgen van een verstoring van de levering in de elektriciteitssector.
  - (2) Vermeld de te nemen maatregelen en acties om de mogelijke gevolgen van een verstoring van de gaslevering voor de elektriciteitssector te beperken. Geef anders aan waarom het is niet is aangewezen om specifieke maatregelen vast te stellen.
  - (3) Vermeld de mechanismen/bestaande bepalingen om passende coördinatie, inclusief informatie-uitwisseling, te waarborgen tussen de belangrijkste actoren in de gas- en elektriciteitssector, met name de transmissiesysteembeheerders op verschillende crisisniveaus.

4. CRISISMANAGER OF -TEAM

Vermeld wie de crisismanager of het crisisteam is en omschrijf de rol daarvan.

5. TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE VERSCHILLENDE ACTOREN

- (a) Omschrijf per crisisniveau de taken en verantwoordelijkheden, inclusief de interacties met de bevoegde autoriteiten en, in voorkomend geval, met de nationale regelgevende instantie, van:
  - (1) aardgasbedrijven;
  - (2) industriële afnemers;
  - (3) relevante elektriciteitsproducenten.
- (b) Omschrijf per crisisniveau de taak en de verantwoordelijkheden van de bevoegde autoriteiten en de instanties waaraan taken zijn gedelegeerd.

6. SAMENWERKINGSMECHANISMEN

- (a) Beschrijf de ingestelde mechanismen voor samenwerking binnen de regio en voor passende coördinatie op elk crisisniveau. Beschrijf, voor zover ze zijn ingesteld en niet zijn behandeld in punt 2, de besluitvormingsprocedures voor een passende reactie op regionaal niveau voor elk crisisniveau.
- (b) Beschrijf de ingestelde mechanismen voor de samenwerking met andere lidstaten buiten de regio en voor de coördinatie van acties voor elk crisisniveau.

7. SOLIDARITEIT TUSSEN DE LIDSTATEN

- (a) Beschrijf de overeengekomen regelingen tussen de lidstaten binnen de regio om de toepassing van het in artikel 12 bedoelde solidariteitsbeginsel te waarborgen.
- (b) Beschrijf de overeengekomen regelingen tussen de lidstaten in de regio en de lidstaten uit andere regio's om de toepassing van het in artikel 12 bedoelde solidariteitsbeginsel te waarborgen.

8. MAATREGELEN INZAKE BUITENSPORIG VERBRUIK DOOR NIET-BESCHERMDE AFNEMERS

Beschrijf de maatregelen om te voorkomen dat niet-beschermde afnemers gebruikmaken van de gaslevering die bestemd is voor de beschermde afnemers tijdens een noodsituatie. Vermeld de aard van de maatregel (administratief, technisch, enz.), de belangrijkste actoren en de te volgen procedures.

9. NOODSITUATIETESTS

- (a) Duid op de kalender aan wanneer de realtime responssimulaties van noodsituaties zullen plaatsvinden.
- (b) Vermeld de betrokken actoren, procedures en concrete gesimuleerde scenario's met grote en middelgrote gevolgen.

Voor de actualiseringen van het noodplan: Geef een beknopte beschrijving van de tests die zijn uitgevoerd sinds de voorstelling van het laatste noodplan en de voornaamste resultaten. Vermeld welke maatregelen zijn vastgesteld naar aanleiding van deze tests.

BIJLAGE VI

Collegiale beoordeling van de preventieve actieplannen en noodplannen

1. Elk aangemeld preventief actieplan en noodplan wordt onderworpen aan een beoordeling (peer review) door een team voor collegiale beoordeling.
2. Per regio wordt één collegiaal beoordelingsteam opgericht. Elk team bestaat uit maximaal vijf bevoegde autoriteiten en het ENTSB voor gas, die elk worden vertegenwoordigd door één persoon, en de Commissie als waarnemer. De Commissie selecteert de vertegenwoordigers van de bevoegde autoriteiten en het ENTSB voor gas in de teams, rekening houdend met geografisch evenwicht en met inbegrip van ten minste één bevoegde autoriteit van een naburige lidstaat. De leden van het team behoren niet tot een bevoegde autoriteit, andere instanties of organisaties die hebben deelgenomen aan de opstelling van de plannen die worden beoordeeld.
3. De Commissie stelt het collegiaal beoordelingsteam in kennis van de aanmelding van de plannen. Binnen twee maanden na de datum van de kennisgeving stelt het team een verslag op en dient dit in bij de Commissie. Vóór de indiening van het verslag pleegt het team ten minste één keer overleg over het preventieve actieplan en het noodplan met de bevoegde autoriteiten die de plannen hebben opgesteld. De Commissie publiceert het verslag.
4. Rekening houdend met het verslag van de collegiale beoordeling, bespreekt de Groep coördinatie gas de preventieve actieplannen en de noodplannen om de samenhang tussen de verschillende regio's en de gehele Unie te waarborgen.

BIJLAGE VII

Lijst van niet op de markt gebaseerde maatregelen met betrekking tot de gasleveringszekerheid

Bij het uitwerken van het preventieve actieplan en het noodplan overweegt de bevoegde instantie uitsluitend in het geval van een noodsituatie de volgende indicatieve en niet-uitputtende lijst van maatregelen:

maatregelen aan de aanbodzijde:

- gebruik van strategische gasopslag;
- gedwongen gebruik van voorraden van alternatieve brandstoffen (bv. in overeenstemming met Richtlijn 2009/119/EG van de Raad¹²);
- gedwongen gebruik van elektriciteit die wordt opgewekt met andere bronnen dan gas;
- gedwongen opvoering van de gasproductieniveaus;
- gedwongen onttrekking uit opslag.

maatregelen aan de vraagzijde:

- verschillende opeenvolgende mogelijkheden voor verplichte reductie van de vraag, zoals:
  - gedwongen brandstofomschakeling;
  - gedwongen gebruik van contracten met een afschakelbaarheidsclausule, wanneer die niet volledig als onderdeel van marktmaatregelen worden gebruikt;
  - gedwongen afschakeling van bedrijven.

---

¹²

Richtlijn 2009/119/EG van de Raad van 14 september 2009 houdende verplichting voor de lidstaten om minimumvoorraden ruwe aardolie en/of aardolieproducten in opslag te houden (PB L 265 van 9.10.2009, blz. 9).

BIJLAGE VIII

Concordantietabel

Verordening (EU) nr. 994/2010	Onderhavige verordening
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 6	Artikel 4
Artikel 8	Artikel 5
Artikel 9	Artikel 6
Artikel 4	Artikel 7
Artikel 5	Artikel 8
Artikel 10	Artikel 9
Artikel 10	Artikel 10
Artikel 11	Artikel 11
-	Artikel 12
Artikel 13	Artikel 13
Artikel 12	Artikel 14
-	Artikel 15
Artikel 14	Artikel 16
-	Artikel 17
-	Artikel 18
Artikel 16	Artikel 19
Artikel 15	Artikel 20
Artikel 17	Artikel 21
Bijlage I	Bijlage II
Artikel 7	Bijlage III

Bijlage IV	Bijlage I
-	Bijlage IV
-	Bijlage V
Bijlage II	-
Bijlage III	Bijlage VII
-	Bijlage VI
-	Bijlage VIII